

ИЗВЕШТАЈ

О СПРОВЕДЕНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА

у изради Акционог плана за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији за период 2020-2022. године¹

¹ Процес израде и усвајања акционих планова за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу спроводи се у складу са Упутством датим од стране ове иницијативе и донекле се разликује од поступка који је утврђен Законом о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18), укључујући и одредбе овог закона које се односе на спровођење консултација и јавних расправа. Другим речима, сходно члану 50. Закона о планском систему Републике Србије, овај плански документ спада у ред изузетка од примене закона.

Процес израде Акционог плана за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији за период 2020-2022. године (у даљем тексту: Акциони план), започет је у јануару 2020. године процесом **избора представника организација цивилног друштва (у даљем тексту: ОЦД) у радну групу која ће бити задужена за израду његовог нацрта, спровођење консултација и праћење спровођења Акционог плана.** У складу са развијеном праксом у претходним циклусима, представници девет ОЦД изабрани су кроз транспарентну и инклузивну процедуру засновану на јавном позиву,² који је Министарство државне управе и локалне самоуправе (у даљем тексту: МДУЛС) реализовало у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом (у даљем тексту: КСЦД).³

По спроведеном поступку избора ОЦД, министар државне управе и локалне самоуправе образовао је **Посебну међуминистарску радну групу за израду четвртог Акционог плана за период за период 2020-2022. године и реализацију учешћа Републике Србије у иницијативи Партнерство за отворену управу** (у даљем тексту: Радна група). Задаци Радне групе обухватају: припрему Нацрта акционог плана за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији од 2020. до 2022. године, спровођење поступка консултација са цивилним друштвом у вези са Нацртом акционог плана, праћење спровођења активности дефинисаних Акционим планом и поштовања предвиђених рокова, предлагање измена и допуна Акционог плана, израду привремених и коначних извештаја о спровођењу активности из Акционог плана.⁴

Током процеса израде Акционог плана, у раду **Радне групе учествовала су укупно 43 члана и исто толико заменика чланова** – представника више министарстава, посебних организација, служби Владе, независних тела, Јединице за имплементацију стратешких пројеката - ИТ и еУправа – Кабинет председника Владе, Народне скупштине Републике Србије, Привредне коморе Србије, донаторске заједнице, пет јединица локалне самоуправе и градских општина (градови Сомбор, Нови Пазар, Шабац, општина Власотинце и Градска општина Врачар) и девет ОЦД изабраних путем јавног позива (Београдска отворена школа, Београд, БИРН Србија, Београд, Медиа и реформ центар, Ниш, Монитор, Нови Пазар, Национална коалиција за децентрализацију, Ниш, Партнери за демократске промене Србија, Београд, Удружење грађана за демократију и грађанско образовање „Грађанске иницијативе“, Београд, Фондација Центар за демократију, Београд, и Центар за истраживање у политици „Аргумент“, Пријепоље).⁵

² Јавни позив за избор ОЦД у Радну групу објављен је на интернет презентацијама МДУЛС <http://mduls.gov.rs/obavestjenja/partnerstvo-za-otvorenu-upravu-javni-poziv-za-ocd-za-ucescu-u-radnoj-grupi-za-izradu-akcionog-plana-2020-2022-godine/?script=cir> и КСЦД <https://civilnodrustvo.gov.rs/poziv/partnerstvo-za-otvorenu-upravu-javni-poziv-za-u%C4%8De%C5%A1%C4%87e-u-radnoj-grupi-za-izradu-akcionog-plana-20202022-godine.39.html?invitationId=681>

³ Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом престала је да постоји даном ступања на снагу Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20), а њен делокруг је преузело Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

⁴ Решење број: 021-02-80/2020-06 од 5. маја 2020. године, доступно на <http://mduls.gov.rs/wp-content/uploads/RE%C5%A0ENJE-RG-OGP-2020-2022..pdf>.

⁵ Одлука о предлогу ОЦД за чланство у Радној групи објављена је на интернет презентацијама МДУЛС <http://mduls.gov.rs/obavestjenja/partnerstvo-za-otvorenu-upravu-izabrane-ocd-u-radnu-grupu-za-izradu-novog-akcionog->

Рад Радне групе на тексту Нацрта акционог плана – консултације унутар Радне групе –

У оквиру процеса припреме Акционог плана, Радна група је током 2020. године одржала **пет састанка у пуном саставу**: 19. маја, 11. августа, 14. августа, 18. новембра и 30. новембра. Поред тога, у оквиру праксе организовања **састанака ужег састава Радне групе**, поводом појединих предлога обавеза одржано је **седам таквих састанака**: три са представницима Министарства заштите животне средине: 28. августа, 15. септембра и 19. новембра; један са представницима Министарства културе и информисања, 3. септембра; један са представником Тима за образовање у Кабинету председника Владе, 23. септембра; један са представницима Агенције за заштиту животне средине, 30. септембра; и један са представницима СКГО, 6. октобра.

Услед околности изазваних пандемијом вируса КОВИД-19, сви састанци Радне групе одржани су *online*, путем *zoom* платформе.

Једна од научених лекција и напредак у односу на претходне циклусе израде акционих планова односи се на **укључивање ОЦД које су упутиле предлоге обавеза током процеса консултација, а нису формално чланице Радне групе, у даљи процес израде Акционог плана**. Наиме, три предлачага обавеза из реда цивилног друштва – Асоцијација правника АЕПА, Млади истраживачи Србије и Удружење Тим 42 – уредно су позивани на састанке Радне групе у пуном саставу на којима су предлози разматрани, док су представници Асоцијације правника АЕПА и Младих истраживача Србије учествовали и на састанцима ужег састава Радне групе на којима се о њиховим предлозима детаљније дискутовало са надлежним органима државне управе.

Предлози обавеза прикупљени током почетних консултација разматрани су на састанцима Радне групе у пуном и ужем саставу и са органима државне управе у чијој су надлежности предложене обавезе. Одређени број предлога ОЦД укључен је у Нацрт акционог плана у изворном облику, један број је модификован у сарадњи предлагача и надлежног органа, док је за одређене предлоге закључено, са образложењем, да се не могу реализовати у оквиру овог акционог плана.

На Петом састанку Радне групе у пуном саставу, одржаном 30. новембра 2020. године, Радна група утврдила је Нацрт акционог плана, одредивши се да у њега укључи 12 обавеза у области учешћа грађана у доношењу одлука, приступа информацијама, фискалне транспарентности, пружања услуга и отворених података.

Поред разматрања и дефинисања обавеза које ће бити укључене у Нацрт акционог плана, Радна група је расправљала и о самом процесу израде досадашњих акционих планова, начину рада, предлагања и дефинисања обавеза. У том смислу, констатована је потреба за даљим унапређењем различитих аспеката процеса припреме акционих планова, а у циљу унапређења ефикасности целокупног учешћа у Партнерству за отворену управу. Конкретно, у циљу унапређења трансформативног

потенцијала обавеза садржаних у акционим плановима, постигнута је сагласност о неопходности активнијег ангажовања и веће спремности органа државне управе у правцу предузимања конкретних мера које би значајно побољшале постојеће стање, нарочито у областима као што су интегритет власти и фискална транспарентност. Такође, уочена је и потреба за јачањем позиције и улоге форума заинтересованих страна, са посебним акцентом на даљи развој сарадње и унапређење учешћа ОЦД. Имајући у виду наведено, закључено је да је у наредном периоду важно започети процес модификације и додатног подизања нивоа међусекторске сарадње, у циљу омогућавања значајнијег доприноса ОЦД коначном формулисању обавеза и свеукупног повећања ефикасности рада и резултата форума заинтересованих страна, укључујући нарочито реализацију кључне препоруке 1. Независног механизма за извештавање која се односи на осигурање снажније подршке овом процесу на вишем политичком нивоу.

Целокупан процес припреме Нацрта акционог плана био је транспарентан и отворен за јавност, а његов ток, укључујући и дефинисање самих обавеза, могао се пратити путем редовног објављивања свих записника са састанака Радне групе, као и релевантних извештаја и информација, на интернет страници Министарства државне управе и локалне самоуправе.⁶

Јавне консултације

Учешће јавности у изради Акционог плана, укључујући све заинтересоване стране, било је омогућено од самог почетка његове припреме.

У складу са принципима Партнерства за отворену управу, а ради обезбеђивања што ширег консултативног процеса и укључивања свих заинтересованих ОЦД у фази када се утврђују приоритети и обавезе које ће се укључити у планирани документ, МДУЛС је, у сарадњи са КСЦД, организовао **серију консултативних састанака у јуну 2020. године**. Јавни позив за ове састанке, са пратећим упутствима и обрасцима,⁷ објављен је 5. јуна 2020. године на интернет страницама МДУЛС⁸ и КСЦД,⁹ 14 дана пре одржавања првих консултација. Такође, заинтересовани су могли упутити писане предлоге обавеза на прописаном обрасцу, који је објављен у оквиру Јавног позива, до 25. јуна 2020. године. Како би дискусија била што ефикаснија и уз довољно времена да сви учесници изнесу своје предлоге, одржавање састанака организовано је по темама (областима) које одговарају основним вредностима ПОУ. Поред тога, у циљу препознавања потреба и подстицања учешћа ОЦД које се баве секторским јавним политикама у области здравља, заштите животне средине, културе, медија, образовања

⁶ Сви записници са састанака Радне групе, како у пуном, тако и у ужем саставу, као и други материјали настали током процеса припреме Акционог плана, доступни су на <http://mduls.gov.rs/uprava-po-meri-svih-nas/strateska-dokumenta/>.

⁷ У оквиру Јавног позива објављени су: Упутство за израду Акционог плана, Водич за вредности ПОУ, Извештај Независног механизма за извештавање о дизајну важећег Акционог плана за период 2018-2020. године, као и обрасци за дефинисање предлога обавеза и достављање писмених предлога

⁸ <http://mduls.gov.rs/obavestenja/partnerstvo-za-otvorenu-upravu-konsultativni-sastanci-u-izradi-novog-akcionog-plana/>

⁹ <https://bit.ly/30XuOb5>

и младих, важну новину у овом циклусу израде Акционог плана представља организовање посебних консултативних састанака на наведене теме.

У складу са тим, укупно је одржано **осам консултативних састанака уз учешће преко 70 представника** органа државне управе и локалне самоуправе – чланова Посебне радне групе, представника донаторске заједнице у Србији и представника цивилног друштва. Услед епидемиолошке ситуације, сви састанци одржани су *online*, путем *zoom* платформе, у складу са следећим распоредом:

- ✓ 19. јун 2020, 11:30-13,00 – Тема: Учешће јавности у доношењу одлука
- ✓ 19. јун 2020, 14:00-15,30 – Тема: Култура и медији
- ✓ 22. јун 2020, 11:30-13,00 – Тема: Приступ информацијама, отворени подаци и поновна употреба података
- ✓ 22. јун 2020, 14:00-15,30 – Тема: Здравље и животна средина
- ✓ 23. јун 2020, 11:30-13,00 – Тема: Јавне услуге
- ✓ 23. јун 2020, 14:00-15,30 – Тема: Образовање и омладинска политика
- ✓ 24. јун 2020, 11:30-13,00 – Тема: Фискална транспарентност
- ✓ 24. јун 2020, 14:00-15,30 – Тема: Интегритет (одговорност) власти.

Као резултат заједничког рада чланова Радне групе и представника ОЦД, **током процеса консултација предложене су укупно 23 обавезе**, како кроз консултативне састанке, тако и писменим путем, на прописаном обрасцу објављеном у оквиру Јавног позива. Предлози обавеза разврстани су по следећим областима (темама): Учешће јавности, Приступ информацијама, отворени подаци и поновна употреба података, Интегритет власти, Фискална транспарентност и Јавне услуге.

Извештај о спроведеним консултацијама, који укључује све прикупљене предлоге и закључке са консултативних састанака, објављен је на сајту МДУЛС.¹⁰

Након разматрања, дефинисања и одлучивања о предлозима пристиглим током консултација у оквиру Радне групе, о чему је више речи било у претходном наслову, Нацрт акционог плана који је утврдила Радна група упућен је на двонедељне **јавне консултације, које су спроведене у периоду од 1. до 15. децембра 2020. године**. Јавни позив за учешће у консултацијама, укључујући Нацрт акционог плана и образац за достављање коментара и предлога, објављен је на веб презентацији МДУЛС¹¹ и националној платформи посвећеној учешћу Републике Србије у Партнерству за отворену управу.¹²

Поред додатног усаглашавања текста Акционог плана са представницима ОЦД - члановима Радне групе, током трајања ових консултација није било пристиглих коментара и сугестија заинтересоване јавности, што указује на важност укључивања свих заинтересованих страна и спровођења консултација током читавог процеса израде једног документа, нарочито на самом његовом почетку, као што је био случај са израдом овог Акционог плана.

¹⁰ Извештај са консултативних састанака доступан је на <http://mduls.gov.rs/wp-content/uploads/Izve%C5%A1taj-sa-konsultativnih-sastanaka-sa-OCD-AP-OGP-2020-2022-FINAL.docx?script=lat>

¹¹ <http://mduls.gov.rs/javne-rasprave-i-konsultacije/ministarstvo-drzavne-uprave-i-lokalne-samouprave-upucuje-poziv-za-ucescu-u-javnim-konsultacijama-u-okviru-procesa-izrade-akcionog-plana-za-sprovođenje-inicijative-partnerstvo-za-otvorenu-upravu-u/>

¹² <https://ogp.rs/vesti/javne-konsultacije-u-okviru-procesa-izrade-akcionog-plana-za-sprovođenje-inicijative-partnerstvo-za-otvorenu-upravu-u-republici-srbiji-za-period-2020-2022-godine/>

